

19 Οκτωβρίου, 1990

[ΣΑΒΒΙΑΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στές]

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Εφεσεΐονσα,

v.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΕΡΜΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εφεσιβλήτων.

(Ποινικές Εφέσεις Αρ. 5063, 5065, 5066, 5067).

-
- Έφεση κατά δικαστικής αποφάσεως — Κοινοδίκαιο (Common Law)
— Βασική αρχή ότι δικαίωμα εφέσεως υφίσταται μόνο όπου παρέ-
χεται ρητά από νομοθετική διάταξη.
- 5 Ποινική Δικονομία — Έφεση — Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος,
Κεφ. 155, άρθρο 131 (1) — Ενσωμάτωση αρχής κοινοδικαίου
(Common Law) ότι δεν υπάρχει δικαίωμα εφέσεως, ειμή όπου ρητά
νόμος το παρέχει.
- 10 Ποινική Δικονομία — Έφεση — Ο περί Δικαστηρίων Νόμος, 1960 (Ν.
14/1960), άρθρο 25 (2) — Εξαιρουμένων των περιπτώσεων, που
μνημονεύονται ρητά σ' αυτό δεν προσδίδει δικαίωμα εφέσεως
πέραν του προβλεπομένου από την Ποινική Δικονομία, γιατί
εφαρμόζεται "τηρουμένων των διατάξεων" της Ποινικής Δικονο-
μίας — Ανάλυση νομολογίας — Το σκεπτικό αποφάσεων, γιατί ο
15 Γενικός Εισαγγελέας δεν έχει δικαίωμα εφέσεως κατά αθωωτικής
αποφάσεως Κακούργιοδικείου εφαρμόζεται και επί του ερωτήμα-
τος, αν έχει δικαίωμα εφέσεως κατά ποινής Κακούργιοδικείου
λόγω ανεπαρκείας της.
- 20 Ποινική Δικονομία — Έφεση από Γενικό Εισαγγελέα — Κατά πόσο ο
Γενικός Εισαγγελέας έχει δικαίωμα να προσβάλει ποινήν Κακούρ-
γοδικείου επί ανεπαρκεία — Αρνητική η απάντηση στο ερώτημα
— Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, άρθρο 137 (ι)
(β), ο Περί Δικαστηρίων Νόμος, 1960 (Ν. 14/60), άρθρο 25 (2) και
Σύνταγμα, Άρθρο 155.1.
- 25 Σύνταγματικό Δίκαιο — Έφεση κατά δικαστικής αποφάσεως — Σύν-
ταγμα, Άρθρο 155.1 — Επιτρέπει την με νόμο ρύθμιση του δικαι-
ώματος της εφέσεως — Η φράση "τηρουμένων των διατάξεων της
ποινικής δικονομίας" στο άρθρο 25 (2) του περί Δικαστηρίων
Νόμου, 1960 (Ν. 14/60), με αποτέλεσμα ο Γενικός Εισαγγελέας να
30 μην έχει δυνατότητα εφέσεως κατ' αθωωτικής αποφάσεως Κακούρ-
γοδικείου ή κατά ποινής Κακούργιοδικείου επί ανεπαρκεία, δεν

καθιστά το εν λόγω άρθρο αντισυνταγματικό

Ποινική Δικονομία — Έφεση — Δικαστική πρακτική — Άσκηση εφέσεως κατά ποινής Κακουργιοδικείου λόγω ανεπαρκείας από τον Γενικό Εισαγγελέα σε 4 περιπτώσεις από της εγκαθιδρύσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας — Δεν δικαιολογεί ισχυρισμό περί δημιουργίας δικαιώματος εφέσεως 5

Οι υποθέσεις αυτές αφορούν προδικαστικές ενστάσεις, που έχουν εγερθεί από τους εφεσιβλητούς σε εφέσεις, που άσκησε ο Γενικός Εισαγγελέας κατά ποινών Κακουργιοδικείου λόγω ανεπαρκείας. Η νομική βάση των ενστάσεων είναι ότι ο Γενικός Εισαγγελέας δεν έχει τέτοιο δικαίωμα. Η θέση του ιδίου του Γενικού Εισαγγελέα είναι ότι, καιτοι δεν υφίσταται τέτοιο δικαίωμα δυνάμει της Ποινικής Δικονομίας, υφίσταται δυνάμει του άρθρου 25 (2) του Περὶ Δικαστηρίων Νόμου, 1960 (Ν 14/60), ότι έχει επανειλημμένα ασκηθεί χωρίς αμφισβήτηση και ότι, αν η ορθή ερμηνεία του άρθρου 25(2) είναι ότι ο Γενικός Εισαγγελέας δεν έχει τέτοιο δικαίωμα, τότε το άρθρο αυτό είναι αντισυνταγματικό, ως μη συναδόν με το άρθρο 155 1 του Συντάγματος 10

Οι νομικές αρχές, που το Ανωτάτο Δικαστήριο εφάρμοσε, αποδεχόμενο τις προδικαστικές ενστάσεις και απορρίπτοντας τις εφέσεις του Γενικού Εισαγγελέα, προκύπτουν σαφώς από τα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα 20

Οι εφέσεις απορρίπτονται

Αναφερομενες αποφασεισ

Attorney - General v Pouns and Others (1979) 2 C L R 15,

Giorkatzi and Another v The Republic (1971) 2 C L R 229, 25

Healey v Ministry of Health [1954] 3 All ER 449,

Xenophontos v Charalambous, 1961 C L R 122,

Christofi v Police (1970) 2 C L R 117,

Savva and Another (No 1) v Police (1977) 2 C L R 289

Προδικαστική ένσταση. 30

Προδικαστική ένσταση κατά πόσο ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση εναντίον της ποινής που επέβαλε το Κακουργιοδικείο Λάρνακας στους εφεσίβλητους για το λόγο ότι η ποινή είναι ανεπαρκής. 35

Μ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας με Τ. Πολυχρονίδου, Δικηγόρο της Δημοκρατίας Α και Α. Χριστοφόρου, Δικηγόρο της Δημοκρατίας, για την εφεσίφουσα.

5 Γ. Κακογιάννης με Γ. Γεωργίου και Μ. Κουγκίδου (Δ/νις), για τους εφεσίβλητους στις εφέσεις 5063 και 5065.

Α. Κληρίδης, για τον εφεσίβλητο στην έφεση 5066.

Α. Σαβεριάδης, για τον εφεσίβλητο στην έφεση 5067.

10

Cur. adv. vult.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Ι. Πογιατζής.

15 Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ: Στις εφέσεις αυτές το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση εναντίον της ποινής που το Κακουργιοδικείο Λάρνακας επέβαλε στους εφεσίβλητους, για το λόγο ότι η ποινή είναι ανεπαρκής. Τα γεγονότα είναι σε συντομία τα εξής:

20 Στις 4 Νοεμβρίου 1988 το Κακουργιοδικείο Λάρνακας βρήκε ένοχους και καταδίκασε τους τέσσερις εφεσίβλητους για το αδίκημα της ανθρωποκτονίας κατά παράβαση των άρθρων 205(1)(3), 20 και 21 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο αρ. 3 του 25 1962, και στις 5 Νοεμβρίου 1988 επέβαλε στον εφεσίβλητο στην Έφεση Αρ. 5063 ποινή φυλάκισης τριών χρόνων και στους άλλους εφεσίβλητους ποινή φυλάκισης τεσσάρων χρόνων.

30 Με το αιτιολογικό ότι οι πιο πάνω ποινές είναι ανεπαρκείς "έχοντας υπόψη τη σοβαρότητα του αδικήματος και τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης" ο ευπαίδευτος Γενικός Εισαγγελέας καταχώρισε τις παρούσες τέσσερις εφέσεις με τις οποίες επιδιώκεται η αύξηση της περιόδου

φυλάκισης των εφεσιβλήτων.

Οι ευπαιδευτοι δικηγόροι των εφεσιβλήτων ήγειραν κοινή προδικαστική ένσταση ισχυριζόμενοι ότι ο Γενικός Εισαγγελέας δε νομιμοποιείται στην καταχώριση έφεσης εναντίον ποινής που τα Κακουργιοδικεία της Δημοκρατίας επιβάλλουν σε καταδικασθέντα πρόσωπα. 5

Με τη σύμφωνη γνώμη όλων των πλευρών και λαμβανομένου υπόψη ότι η προδικαστική ένσταση ήταν κοινή και τα επίδικα θέματα που εγείρονται ταυτόσημα, δώσαμε οδηγίες όπως η ένσταση των εφεσιβλήτων αποφασιστεί προκαταρκτικά και όπως οι παρούσες τέσσερις εφέσεις συνεκδικαστούν για το σκοπό αυτό. 10

Οι ευπαιδευτοι δικηγόροι των εφεσιβλήτων υποστήριξαν την προδικαστική τους ένσταση με αναφορά στις πρόνοιες των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 131 και της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 137 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, και κυρίως στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Γενικός Εισαγγελέας ν. Ανδρέα Πουρή και άλλων*, (1979) 2 Α.Α.Δ. 15, το σκεπτικό της οποίας εισηγήθηκαν ότι εφαρμόζεται και σε εφέσεις εναντίον της επάρκειας ποινών που επιβάλλουν τα Κακουργιοδικεία. 15 20

Απαντώντας στην ένσταση των εφεσιβλήτων ο ευπαιδευτος Γενικός Εισαγγελέας συμφώνησε ότι ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, δεν παρέχει σ' αυτόν, ως εκπρόσωπο της Κατηγορούσας Αρχής, δικαίωμα έφεσης εναντίον ποινών που επιβάλλουν Κακουργιοδικεία σε καταδικασθέντα πρόσωπα, ισχυρίστηκε όμως ότι τέτοιο δικαίωμα υφίσταται κάτω από το άρθρο 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου (Νόμος αρ. 14/1960) και ότι έχει επανειλημμένα ασκηθεί χωρίς αμφισβήτηση σε διάφορες υποθέσεις μερικές των οποίων κατονόμασε. Αναφερόμενος στην υπόθεση *Πουρή* (ανωτέρω) ο ευπαιδευτος Γενικός Εισαγγελέας ισχυρίστηκε ότι δεν εφαρμόζεται ούτε αποτελεί εμπόδιο στην απόρριψη της ένστασης των εφεσιβλήτων και μας κάλεσε να ερμηνεύσουμε τις πρόνοιες του 25 30 35

άρθρου 25(2) του Νόμου 14/60 κατά τρόπο σύμφωνο με την παράγραφο 1 του άρθρου 155 του Συντάγματος, οι πρόνοιες της οποίας ούτε εξετάστηκαν ούτε αναφέρθηκαν στην υπόθεση *Πουρή* (ανωτέρω) και οι οποίες, κατά την εισήγησή του, παρέχουν απεριόριστο δικαίωμα εφέσεως εναντίον οποιασδήποτε απόφασης οποιουδήποτε Δικαστηρίου της Δημοκρατίας που ασκεί ποινική δικαιοδοσία.

5 Αν, πρόσθεσε ο κ. Τριανταφυλλίδης, το άρθρο 25(2) μπορεί να ερμηνευθεί μόνο κατά τρόπο που του στερεί το δικαίωμα να υποβάλει έφεση εναντίον της επάρκειας της ποινής που επιβάλλουν τα Κακουργιοδικεία της Δημοκρατίας, όπως έχει ερμηνευθεί αναφορικά με το δικαίωμά του να υποβάλει έφεση εναντίον αθωωτικής απόφασης των

10 Κακουργιοδικείων, τότε θα πρέπει να κηρυχθεί αντισυνταγματικό γιατί θα αντίκειται στο άρθρο 155.1 του Συντάγματος. Τέλος ο κ. Τριανταφυλλίδης εισηγήθηκε ότι η φράση "Τηρουμένων των διατάξεων του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου" στο κείμενο του εδαφίου (2) του άρθρου

15 25 θα πρέπει να ερμηνευθεί ότι αναφέρεται μόνο σε εκείνες τις διατάξεις του Κεφ. 155 που καθορίζουν το χρόνο ή τον τύπο υποβολής της έφεσης, και όχι σε εκείνες που περιορίζουν το δικαίωμα του Γενικού Εισαγγελέα να υποβάλει έφεση εναντίον όλων ανεξαιρέτα των αποφάσεων. περιλαμβανομένων αθωωτικών καθώς και εκείνων με τις

20 οποίες επιβάλλεται ποινή, όλων των Δικαστηρίων της Δημοκρατίας που ασκούν ποινική δικαιοδοσία, περιλαμβανομένων των Κακουργιοδικείων. Ότι προβλέπεται στο άρθρο 25(2), τόνισε ο ευπαίδευτος Γενικός Εισαγγελέας, υπερισχύει των προνοιών του περί Ποινικής Δικονομίας

25 Νόμου, Κεφ. 155.

Η θέση των εφεσιβλήτων αναφορικά με τη συνταγματικότητα του άρθρου 25(2) του Νόμου αρ. 14/60 είναι ότι ισχυρισμός για δήθεν αντισυνταγματικότητά του απορρίφθηκε στην υπόθεση *Φωτεινή Πολυκάργου Γιωρκάτζη και άλλου ν. Δημοκρατίας*, (1971) 2 Α.Α.Δ. 229 και ότι, εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 155 του Συντάγματος, ορθά ερμηνευόμενο, δεν παρέχει απεριόριστο δικαίωμά εφέσεως που δεν μπορεί να ρυθμιστεί με νομοθεσία, όπως εισηγήθηκε ο έντιμος Γενικός Εισαγγελέας.

30

Εκτός αν η συνταγματική διάταξη του άρθρου 155.1 του Συντάγματος επιβάλλει διαφορετική αντιμετώπιση του θέματος, πράγμα που θα εξετάσουμε αργότερα, είναι βασική αρχή του Κοινοδικαίου ότι δικαίωμα εφέσεως υφίσταται μόνο εκεί που ρητά παρέχεται με νομοθετική διάταξη. 5
 Στην υπόθεση *Healey v. Ministry of Health* [1954] 3 All E.R. 449, ο Δικαστής του Εφετείου της Αγγλίας Λόρδος Μόρρις τόνισε ότι τα Δικαστήρια δεν έχουν εξουσία να δημιουργούν δικαίωμα εφέσεως εκεί όπου τέτοιο δικαίωμα δεν παρέχεται νομοθετικά και δεν σφετερίζονται κατ' 10
 έφεση δικαιοδοσία σε περιπτώσεις που τέτοια δικαιοδοσία δεν παρέχεται σ' αυτά. Στην ίδια υπόθεση ο Λόρδος Πάρκερ υπέδειξε ότι για τη δημιουργία δικαιώματος εφέσεως απαιτείται νομοθετική πρόνοια. Τα λόγια αυτά των Λόρδων Μόρρις και Πάρκερ έχουν υιοθετηθεί και επαναληφθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας σε αριθμό υποθέσεων περιλαμβανομένων εκείνων της *Φωτεινής Πολυκάργου Γιωρκάτζη* (ανωτέρω) και του *Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ν. Ανδρέα Πουρή και άλλων* (ανωτέρω). Αναφορικά με αποφάσεις των Δικαστηρίων 20
 της Δημοκρατίας που ασκούν ποινική δικαιοδοσία η αρχή αυτή του Κοινοδικαίου έχει λάβει νομοθετική μορφή μέσα στις πρόνοιες του άρθρου 131(1) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, στο οποίο αναφέρονται τα εξής:

"131(1) Subject to the provisions of any other 25
 enactment in force for the time being, no appeal shall lie from any judgment or order of a Court exercising criminal jurisdiction except as provided for by this Law."

Η μετάφραση στην Ελληνική της Υπηρεσίας Αναθεωρήσεως και Ενοποιήσεως της Κυπριακής Νομοθεσίας έχει ως εξής: 30

"131(1) Τηρουμένων των διατάξεων οιαδήποτε ετέρου εκάστοτε εν ισχύϊ νομοθετήματος, δεν χωρεί έφεσις εξ αποφάσεως ή διατάγματος Δικαστηρίου ασκούντος ποινικήν δικαιοδοσίαν πλήν ως προβλέπεται υπό του 35
 παρόντος Νόμου."

5 Στην εξέταση του δικαιώματος του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας να ασκήσει τις παρούσες εφέσεις από την απόφαση του Κακουργιοδικείου Λάρνακας για το λόγο ότι η ποινή που επιβλήθηκε στους εφεσίβλητους ήταν ανεπαρκής, λαμβάνουμε υπόψη μας αφ' ενός ότι στο εδάφιο (2) του άρθρου 25 του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 από το οποίο πηγάζει, κατά την εισήγηση του ευπαίδευτου Γενικού Εισαγγελέα, το επίδικο δικαίωμα που διεκδικεί, γίνεται ρητή αναφορά στις διατάξεις του Νόμου 10 10 περί Ποινικής Δικονομίας με τη φράση "Τηρουμένων των διατάξεων" του Νόμου αυτού, και ότι η μόνη διάταξη του Κεφ. 155 που παρέχει στο Γενικό Εισαγγελέα δικαίωμα να ασκεί έφεση για το λόγο ότι η ποινή είναι ανεπαρκής είναι 15 15 εκείνη της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 137 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, το οποίο όμως ρητά περιορίζεται σε περιπτώσεις ποινών που επιβάλλονται με αποφάσεις των Επαρχιακών Δικαστηρίων. Το άρθρο 137(1)(β) προνοεί συγκεκριμένα τα εξής:

20 "137(1) The Attorney-General may -

(a)

(b) appeal or sanction an appeal from any judgment of a District Court on the ground that the sentence was insufficient."

25 Η μετάφραση στην Ελληνική της Υπηρεσίας Αναθεωρήσεως και Ενοποιήσεως της Κυπριακής Νομοθεσίας έχει ως εξής:

"137(1) Ο Γενικός Εισαγγελεύς της Δημοκρατίας δύναται:-

30 (α)

(β) να ασκήση έφεσιν ή να εγκρίνη την άσκησιν εφέσεως εξ αποφάσεως Επαρχιακού Δικαστηρίου επί τω λόγω ότι η ποινή ήτο ανεπαρκής."

Για την ορθή ερμηνεία του άρθρου 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 για τους σκοπούς της επίδικης προκαταρκτικής ένστασης των εφεσιβλήτων επιβάλλεται επίσης αναφορά στις πρόνοιες της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 137 του Κεφ. 155, σε συσχετισμό με τις οποίες έχει ερμηνευθεί το επίδικο άρθρο 25(2) σε αριθμό αποφάσεων οι οποίες αναφέρθηκαν και σχολιάστηκαν ενώπιόν μας. Το άρθρο 137(1)(α) προνοεί τα εξής:

5

"137(1) The Attorney-General may -

(a) appeal or sanction an appeal from any judgment of acquittal by a District Court on any of the following grounds:-

10

(i)

(ii)

(iii)

15

(iv)

Η μετάφραση στην Ελληνική της Υπηρεσίας Αναθεωρήσεως και Ενοποιήσεως της Κυπριακής Νομοθεσίας έχει ως εξής:

"137(1) Ο Γενικός Εισαγγελεύς της Δημοκρατίας δύναται:-

20

(α) να ασκήση έφεσιν ή να εγκρίνη την άσκησιν εφέσεως εξ αθωωτικής αποφάσεως Επαρχιακού Δικαστηρίου εφ' οιωδήποτε των ακολούθων λόγων:-

(i)

25

(ii)

(iii)

(iv)

Όπως προκύπτει από τη νομολογία που παραθέτουμε πιο κάτω, σε όλες ανεξαιρέτα τις περιπτώσεις που το Ανώτατο Δικαστήριο κλήθηκε να ερμηνεύσει τις πρόνοιες του άρθρου 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960, η ερμηνεία που έδωσε ήταν ότι δεν παρέχουν απεριόριστο δικαίωμα εφέσεως εναντίον όλων των αποφάσεων όλων των Δικαστηρίων της Δημοκρατίας που ασκούν ποινική δικαιοδοσία, ούτε και καταργούν σιωπηρά τις πρόνοιες του Μέρους "V" του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες γίνεται ρητά διαφορετική πρόνοια στο άρθρο 25(2) το οποίο προνοεί τα εξής:

"25(2) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου πλην ως άλλως προβλέπεται εις το εδάφριον τούτο, πάσα απόφασις δικαστηρίου ασκούντος ποινικήν δικαιοδοσίαν θα υπόκειται εις έφεσιν εις το Ανώτατον Δικαστήριον.

Πάσα τοιαύτη έφεσις δύναται να ασκηθή κατά της καταδικαστικής απόφασεως ή της επιβαλλούσης ποινήν τοιαύτης δι'οιονδήποτε λόγον."

Στην ποινική έφεση *Μαρούλλα Ξενοφώντος ν. Παναγιώτας Χαραλάμπους*, 1961 Α.Α.Δ. 122, που αφορούσε ιδιωτική ποινική υπόθεση για δημόσια εξύβριση, το επίδικο θέμα ήταν η ερμηνεία του άρθρου 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου για να εξακριβωθεί η έκταση του δικαιώματος άσκησης εφέσεως από ιδιώτη κατηγορο εναντίον αθωωτικής απόφασης Επαρχιακού Δικαστηρίου, και το ερώτημα που τέθηκε ήταν κατά πόσο το δικαίωμα άσκησης τέτοιας εφέσεως κάτω από το άρθρο 25(2) προϋποθέτει την εξασφάλιση από τον κατηγορο της γραπτής έγκρισης του Γενικού Εισαγγελέα σύμφωνα με τα άρθρα 131(2) και 137(1)(α) του Κεφ. 155 ή όχι. Η εισήγηση επί του προκειμένου του κ. Άντη Παντελίδη, δικηγόρου της εφεσεΐουσας, ήταν ότι οι πρόνοιες του άρθρου 25 του περί Δικαστηρίων Νόμου παρέχουν απεριόριστο δικαίωμα εφέσεως στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον όλων των αποφάσεων όλων των Δικαστηρίων που ασκούν ποινική δικαιοδοσία,

περιλαμβανομένων αθωωτικών αποφάσεων, και ισχυρίστηκε ότι από της ψήφισης του άρθρου αυτού η πρόνοια του άρθρου 137(1)(α) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου για έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα έπαυσε να ισχύει στις περιπτώσεις εφέσεων από αθωωτικές αποφάσεις των Επαρχιακών Δικαστηρίων. Αξίζει να σημειωθεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι ο κ. Παντελίδης, όπως ο εφεσείων Γενικός Εισαγγελέας στις παρούσες εφέσεις, είχε περαιτέρω ισχυριστεί ότι η φράση "τηρουμένων των διατάξεων του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου" στο κείμενο του άρθρου 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 θα πρέπει να ερμηνευθεί ότι αναφέρεται μόνο στις καθαρά διαδικαστικές πρόνοιες του Κεφ. 155 και ότι το δικαίωμα εφέσεως καθώς και η κατ' έφεση δικαιοδοσία σε ποινικές υποθέσεις παρέχονται και προσδιορίζονται από τις λέξεις "πάσα απόφασις δικαστηρίου ασκούντος ποινικήν δικαιοδοσίαν θα υπόκειται εις έφεσιν εις το Ανώτατον Δικαστήριο" στο κείμενο του άρθρου 25(2).

Αντίθετη ήταν η εισήγηση του τότε Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που κλήθηκε να εκφράσει τις δικές του απόψεις επί του προκειμένου εν όψει του γεγονότος ότι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου δυνατό να επηρέαζε και δικά του δικαιώματα και προνόμια κάτω από το άρθρο 137(1)(α). Ο Γενικός Εισαγγελέας υποστήριξε την προδικαστική ένσταση της εφεσίβλητης που στηριζόταν στην παράλειψη της εφεσείουσας να εξασφαλίσει την έγκρισή του πριν ασκήσει την έφεσή της και ισχυρίστηκε ότι εφόσο το άρθρο 25(2) ρητά αναφέρει ότι οι πρόνοιες του εφαρμόζονται "τηρουμένων των διατάξεων του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου", οι πρόνοιες των άρθρων 131(2) και 137(1)(α) που καθιστούν τη δική του προηγούμενη γραπτή έγκριση ως προϋπόθεση της έγκυρης άσκησης εφέσεως εναντίον αθωωτικής απόφασης Επαρχιακών Δικαστηρίων εξακολουθούν να ισχύουν.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε τις πιο πάνω εισηγήσεις του δικηγόρου της εφεσείουσας, αποδέχτηκε την προδικαστική ένσταση της εφεσίβλητης και απέρριψε την έφεση χωρίς να εξετάσει την ουσία της.

5 Στην ποινική έφεση *Ευάγγελος Χριστοφή ν. της Αστυ-
νομίας* (1970) 2 Α.Α.Δ. 117, επίδικο θέμα ήταν και πάλι η
ερμηνεία του άρθρου 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου
του 1960 και το συγκεκριμένο ερώτημα που είχε τότε τεθεί
10 ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ήταν κατά πόσο η ει-
σήγηση του εφεσείοντα ότι η απόφαση του Επαρχιακού
Δικαστηρίου Λεμεσού για διεξαγωγή προανάκρισης ενα-
ντίον του ήταν "απόφαση" Δικαστηρίου που ασκούσε ποι-
νική δικαιοδοσία ώστε να υπόκειται σε έφεση ενώπιον του
15 Ανωτάτου Δικαστηρίου, ήταν ορθή η όχι. Η εισήγηση του
εφεσείοντα απορρίφθηκε με το αιτιολογικό ότι το άρθρο
25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου παρέχει δικαίωμα εφέ-
σεως μόνο εναντίον των αποφάσεων εκείνων που μπορού-
σαν να εφεσιβληθούν κάτω από τις πρόνοιες του Κεφ.
15 155. Ο τότε πρόεδρος του Δικαστηρίου Βασιλειάδης είπε
συγκεκριμένα τα εξής στη σελ. 119:

"We find ourselves unable to accept this submission.
The section provides that an appeal lies under subsection
20 (2) ' subject to the provisions of the Criminal Procedure
Law', save as ' otherwise provided' in the subsection. The
provisions in the Criminal Procedure Law, Cap. 155,
governing appeals in criminal cases, are contained in Part
V of the statute, section 131 to 153 inclusive. The
opening section 131(1) reads:

25 '131(1). Subject to the provisions of any other
enactment in force for the time being, no appeal shall lie
from any judgment or order of a Court exercising
criminal jurisdiction except as provided for by this Law.'

30 It is clear, we think, that when sub- section (2) of
section 25 of the Courts of Justice Law, refers to 'every
decision' this must be read 'subject to the provisions of
the Criminal Procedure Law'; and, therefore, it can only
refer to 'decisions' which are subject to an appeal under
the Criminal Procedure Law. The ruling against which the
35 present appeal is taken, is not, as far as we can see on the
basis of the argument that we have heard, such a
decision."

Ενα περίπου χρόνο αργότερα το Ανώτατο Δικαστήριο εξέδικασε τις ποινικές εφέσεις της *Φωτεινής Πολυκάροπου Γιωρκάτζη* και άλλου (ανωτέρω) με τις οποίες οι εφεσεϊόντες είχαν εφεσιβάλει απόφαση του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας με την οποία είχε απορριφθεί αίτημα που είχαν υποβάλει να εμφανιστούν, να καλέσουν μάρτυρες και να ακουστούν σε ποινική υπόθεση στην οποία δεν ήταν κατηγορούμενοι και η εκδίκαση της οποίας είχε ήδη αρχίσει ενώπιόν του. Το ερώτημα που τέθηκε ήταν κατά πόσο η απόφαση αυτή του Κακουργιοδικείου μπορούσε να εφεσιβληθεί ή όχι. Η εισήγηση των εφεσεϊόντων ήταν ότι μπορούσε να εφεσιβληθεί κάτω από το άρθρο 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου. Η απάντηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ήταν αρνητική. Εκδίδοντας την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου ο τότε Πρόεδρος του κ. Τριανταφυλλίδης είπε τα εξής στις σελίδες 233 και 234:

"As has been stated in the judgment delivered by Vassiliades, P. in the case of *Christofis v. The Police* (1970) 2 C.L.R. 117 the effect of section 25(2) of the Courts of Justice Law, 1960 (14/60) is that, save as otherwise provided by the said section (in relation to conviction or sentence), an appeal from a decision of a Court exercising criminal jurisdiction lies only subject to the provisions of the Criminal Procedure Law (Cap. 155).

' Sub-section (1) of section 131 of Cap. 155 lays down that 'Subject to the provisions of any other enactment in force for the time being, no appeal shall lie from any judgment or order of a Court exercising criminal jurisdiction except as provided for by this Law'.

Having not been referred, by learned counsel for the Appellants, to any provision in Cap. 155, or in any other enactment, enabling an appeal to be made against the ruling of the Assize Court, which is the subject-matter of these appeals, we reached the conclusion that the Supreme Court has no jurisdiction to deal on appeal with such ruling."

5 Από το πιο πάνω σκεπτικό της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου προκύπτει πολύ καθαρά ότι από μόνο του το άρθρο 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου δεν παρέχει δικαίωμα έφεσης στις περιπτώσεις που τέτοιο δικαίωμα δεν παρέχεται είτε από τον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο είτε από οποιοδήποτε άλλο Νόμο.

10 Η ερμηνεία του άρθρου 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου αποτέλεσε το αντικείμενο λεπτομερούς συζήτησης ενώπιον της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Γενικός Εισαγγελέας ν. Α. Πουρρή* (ανωτέρω).
15 Με πλειοψηφία 6 προς 1 (διαφωνούτος μόνο του τότε Προέδρου του κ. Τριανταφυλλίδη) το Ανώτατο Δικαστήριο υιοθέτησε τις προηγούμενες αποφάσεις του στις υποθέσεις που παραθέσαμε πιο πάνω και επαναβεβαίωσε την επανειλημμένα διακηρυχθείσα θέση του σχετικά με την
20 έκταση της κατ' έφεση δικαιοδοσίας του σε ποινικές υποθέσεις σε συσχετισμό με το άρθρο 25(2). Ο Γενικός Εισαγγελέας είχε ασκήσει έφεση εναντίον απόφασης του Κακουργιοδικείου Λευκωσίας με την οποία είχαν αθωωθεί οι εφεσιβλήτοι στην κατηγορία του κατηγορητηρίου. Οι δικηγόροι των εφεσιβλήτων ήγειραν προδικαστική ένσταση παρόμοια με αυτή των παρόντων εφεσιβλήτων. Ο Βοηθός
25 Γενικός Εισαγγελέας υποστήριξε ότι χωρίς αμφιβολία το άρθρο 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου παρέχει στο Γενικό Εισαγγελέα δικαίωμα να ασκήσει έφεση εναντίον
30 αθωωτικών αποφάσεων των Επαρχιακών Δικαστηρίων καθώς και των Κακουργιοδικείων, ότι οι πρόνοιες του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, και ιδιαίτερα εκείνες του άρθρου 137 με τις οποίες το δικαίωμα του Γενικού Εισαγγελέα να ασκήσει έφεση εναντίον αθωωτικών
35 αποφάσεων, περιορίζεται σε αποφάσεις των Επαρχιακών Δικαστηρίων για καθορισμένους μόνο λόγους, έχουν σιωπηρά καταργηθεί και ότι μετά την ψήφιση του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 και σαν αποτέλεσμα των προνοιών του άρθρου 25(2) το δικαίωμα του Γενικού Εισαγγελέα να εφεσιβάλει αθωωτική απόφαση ποινικού Δικαστηρίου έχει επεκταθεί ώστε να καλύπτει αθωωτικές αποφάσεις Κακουργιοδικείου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε τα πιο πάνω επιχειρήματα του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα και αποδέχτηκε την προκαταρκτική ένσταση των εφεσιβλήτων. Στην απόφασή του ο Δικαστής Λ. Λοΐζου αναφέρει τα εξής στις σελίδες 40-42:

5

"Turning now to s.25(2) it is to my mind quite clear that the scope of this subsection was to abolish the requirement, for which provision is made in sections 132 (1)(b) and (c) and 133(1)(b) of the Criminal Procedure Law, for leave to appeal against conviction or sentence by any person convicted and sentenced either by a District Court or an Assize Court. If the sentence ' every decision of a Court exercising criminal jurisdiction shall be subject to appeal to the High Court' were to be taken in isolation and unqualified it might certainly appear that it did confer a right of appeal from a judgment of acquittal by an Assize Court. But the whole subsection is expressly made ' subject to' the provisions of the Criminal Procedure Law; and these opening words are in my view equivalent to ' without prejudice to' the provisions of the Criminal Procedure Law and that the only reasonable explanation why it was thought necessary to introduce them was to keep in force the provisions of the Criminal Procedure Law relating to appeals 'save as otherwise in the subsection provided' and cannot reasonably be construed as ousting such provisions by implied repeal. If it were to be held that the right to appeal from a judgment of acquittal by every Court were no longer subject to the provisions of the Criminal Procedure Law it seems to me that this would also mean that the Attorney-General's written sanction, for which provision is made in sections 131(2) and 137(1) of the Criminal Procedure Law, would no longer be a prerequisite to the filing of an appeal against an acquittal by a District Court contrary to the decision in the *Xenophontos* case (supra).

10

15

20

25

30

On the other hand the sentence ' every decision of a Court exercising criminal jurisdiction shall be subject to

35

5 appeal to the High Court' occurring in the first paragraph of the subsection, upon which the main force of the argument that the Attorney- General's right of appeal from an acquittal is extended to judgments of acquittal by an Assize Court was based, is qualified and explained by the second paragraph of the subsection which provides that ' any such appeal' - that is to say any such appeal as in the preceding paragraph provided - ' may be made as of right against conviction or sentence on any ground.'

10 In the light of the above I am not inclined to hold that the provisions of subsection (2) of section 25 can be relied upon in support of the view that they give a right of appeal against an acquittal by an Assize Court in words clear, express and free from ambiguity. On the
15 contrary it seems to me that if the intention of the Legislature was to give an unqualified right of appeal from any judgment of acquittal both by a District Court and an Assize Court such intention could have been expressed in clear and unequivocal terms free from any
20 doubt or ambiguity."

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση του Δικαστή Χατζηναστασίου, στις σελίδες 61-63:

25 "Counsel, in trying to construe the provisions of that section, said that the words ' but save as otherwise in this subsection provided' have one true meaning only, and that is that whatever it follows prevails over any
30 procedural or other limitation or restriction of Cap. 155; and that where there is a conflict, section 25 of the Courts of Justice Law prevails.

35 I have considered very carefully all the contentions of counsel for the appellant, and in giving the words of this section their ordinary meaning, I have reached the conclusion that his arguments fail for the following reasons:

(1) The Supreme Court in dealing with the interpretation of s. 25(2), in a series of decisions established that that section does not confer an unqualified right of appeal, but a limited one, qualified by the opening words 'subject to the provisions of the Criminal Procedure Law'. 5

In my view, these introductory words are intended to save the provisions of the Criminal Procedure Law both as to the form that a criminal appeal may be made, as well as in substance. In *Rodosthenous & Another* (supra), it was expressly held that the introductory parts of s.25(2) require that an appeal should be made in the form envisaged by Cap. 155. But obiter dicta in the same judgment suggested that s.25(2) must be read, except to whatever extent there is express departure, subject to the provisions of Cap. 155. This was supported by a decision of the High Court delivered shortly afterwards, viz., *Xenophontos v. Charalambous* (supra), where it was expressly decided that s. 25(2) does not confer an unqualified right of appeal against every decision of the Criminal Court, but a limited one conferred by the express provisions of Cap. 155. Two subsequent decisions of the Supreme Court establish firmly that a right of appeal exists only where it is expressly conferred either by the provisions of Cap. 155, or by the provisions of s. 25(2) of Law 14/60. See *Christofi* (supra) and *Georghadji and Another* (supra). In the latter case, it was pointed out that the limitation of the right of appeal in the manner indicated in no way conflicts with the provisions of Article 155.1 of the Constitution because the Constitution does not provide for a right of appeal against all decisions of the Courts of the Republic, but only for such rights as may be conferred by law. I think I have said enough in order to show that the right of appeal is a creation of the legislature. 35

(2) That the only express right of appeal conferred by s. 25(2) is a right of appeal against conviction or sentence;

(3) The expression in s. 25(2) 'but save as otherwise provided' would be superfluous if the legislature intended to establish a right of appeal against every decision of a Court exercising criminal jurisdiction. Equally, I think it would be superfluous to express reference to a right of appeal against conviction or sentence.

(4) I think a comparison of the provisions of s. 25(1) with those of s. 25(2) is again suggestive of legislative intent. In the former case the right of appeal is made subject to the rules of Court without qualification, and in the latter it is extended in the way expressly referred to therein."

Η απόφαση της πλειοψηφίας 6 Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Πουρή* (ανωτέρω) πέραν του ότι μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους, ενέχει μεγάλη βαρύτητα για την παρούσα τριμελή σύνθεση του Εφετείου. Η απόφαση αυτή αναμφίβολα περιέχει την απάντηση σε όλους τους ισχυρισμούς του ευπαιδευτού Γενικού Εισαγγελέα που αφορούν το σκοπό του άρθρου 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου και το δικαίωμά του να ασκήσει έφεση εναντίον αθωωτικής απόφασης Κακουργιοδικείου. Όμως η προσβαλλόμενη απόφαση του Κακουργιοδικείου Λάρνακας στις παρούσες εφέσεις δεν είναι αθωωτική αλλά είναι απόφαση με την οποία είχε επιβληθεί ποινή στους εφεσίβλητους. Κατά τη γνώμη μας το σκεπτικό των αποφάσεων της πλειοψηφίας στην υπόθεση *Πουρή* (ανωτέρω) όπως και των ομόφωνων αποφάσεων στις άλλες υποθέσεις που παραθέσαμε πιο πάνω εφαρμόζεται απόλυτα στην επίδικη προδικαστική ένσταση των παρόντων εφεσιβλήτων. Εφόσο το δικαίωμα εφέσεως που παρέχει το άρθρο 25(2) ασκείται μόνο με βάση τις πρόνοιες του Μέρους "V" του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, και εφόσο ούτε το Κεφ. 155 ούτε οποιοσδήποτε άλλος Νόμος παρέχει στο Γενικό Εισαγγελέα δικαίωμα εφέσεως εναντίον της επάρκειας της ποινής που επιβάλλουν Κακουργιοδικεία, ούτε ο Γενικός Εισαγγελέας έχει δικαίωμα να ασκήσει τις παρούσες εφέσεις ούτε το Ανώτατο Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία να επιληφθεί τέτοιων εφέσεων,

εκτός βέβαια αν γίνει αποδεκτό το επιχείρημα του ευπαίδευτου Γενικού Εισαγγελέα που βασίζεται είτε στο άρθρο 155.1 του Συντάγματος, είτε στη δικαστική πρακτική που έχει τηρηθεί μέχρι σήμερα, το οποίο θα εξετάσουμε στη συνέχεια.

5

Το άρθρο 155.1 του Συντάγματος προνοεί τα εξής:

"Το Ανώτατον Δικαστήριο είναι το ανώτατον δευτεροβάθμιον δικαστήριο εν τη Δημοκρατία και κέκτηται δικαιοδοσίαν να κρίνη και αποφασίξη κατά τας διατάξεις του Συντάγματος και τον δυνάμει τούτου συντασσόμενον διαδικαστικόν κανονισμόν επί πάσης εφέσεως κατ' αποφάσεως οιουδήποτε άλλου δικαστηρίου, πλην του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου."

10

Η εισήγηση του ευπαίδευτου Γενικού Εισαγγελέα είναι ότι η συνταγματική αυτή πρόνοια η οποία αναντίλεκτα υπερισχύει οιοιοδήποτε προγενέστερου ή μεταγενέστερου Νόμου, παρέχει σ' όλους τους διάδικους δικαίωμα εφέσεως εναντίον όλων των αποφάσεων όλων των Δικαστηρίων της Δημοκρατίας εκτός του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου ότι το δικαίωμα εφέσεως σε ποινικές υποθέσεις και η αντίστοιχη κατ' έφεση δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου κάτω από το άρθρο 155.1 ούτε ασκείται ούτε περιορίζεται με βάση τις διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου και ότι στο βαθμό που πρόνοιες του άρθρου 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960, ορθά ερμηνευόμενες, καταργούν ή περιορίζουν το αναφαίρετο δικαίωμα εφέσεως που παρέχεται από το άρθρο 155.1 του Συντάγματος, οι πρόνοιες αυτές θα πρέπει να κηρυχθούν αντισυνταγματικές και ανεφάρμοστες.

15

20

25

30

Ισχυρισμός για αντισυνταγματικότητα του άρθρου 25 (2) είχε προβληθεί και απορριφθεί στην υπόθεση *Φωτεινή Γιωρκάτζη* (ανωτέρω), στην οποία η εισήγηση των εφεσείοντων ήταν ότι το άρθρο ήταν αντισυνταγματικό γιατί αντίκειται προς τις πρόνοιες των άρθρων 155.1 και 30.1 του Συντάγματος. Το Ανώτατο Δικαστήριο ομόφωνα απο-

35

5 φάσισε ότι το άρθρο 155.1 του Συντάγματος επιτρέπει τη ρύθμιση του δικαιώματος εφέσεως με νομοθεσία και ότι η φράση "τηρουμένων των διατάξεων του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου" στο κείμενο του άρθρου 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου, δεν καθιστά το άρθρο αυτό αντισυνταγματικό. Ο τότε Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Τριανταφυλλίδης είπε επί του προκειμένου τα εξής στις σελ. 236, 237:

10 "Counsel for the Appellants has argued that section 25(2) of Law 14/60 is, as framed, unconstitutional, because it is contrary to Articles 155.1 and 30.1 of the Constitution.

15 Article 155.1 provides that the highest appellate Court in the Republic shall have jurisdiction to hear and determine, subject to the provisions of the Constitution and of any Rules of Court made thereunder, all appeals; and Article 30.1 provides that no person shall be denied access to the Court assigned to him by or under the Constitution.

20 It appears to us, bearing also in mind the purpose intended to be served, in the constitutional framework, by Article 155.1, that it does not exclude the possibility that the right of appeal may be regulated by statutory provision.

25 As stressed in the case of *The Attorney- General of the Republic v. Ibrahim*, 1964 C.L.R. 195, at p. 232, it is a basic principle of Constitutional Law that the utmost restraint should be exercised by Courts in approaching the issue of the alleged unconstitutionality of a state and
30 that, in case of doubt, a Court should lean in favour of the validity of such statute, because a statute is presumed to be constitutional until the contrary is proved beyond all reasonable doubt (see, also, on this point, the case of *The Board of Registration of Architects and Civil Engineers v. Kyriakides* (1966) 3 C.L.R. 640, at p.654). We have
35 not been satisfied to that extent that the inclusion of the

phrase subject to the provisions of the Criminal Procedure Law' in section 25(2) of Law 14/60 has rendered it unconstitutional."

Είναι γεγονός ότι στην υπόθεση *Πουρή και άλλων* (ανωτέρω) δεν περιέχεται τίποτε στις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί που να δείχνει ότι εγέρθηκε ποτέ θέμα αντισυνταγματικότητας οποιασδήποτε πρόνοιας του άρθρου 25(2) και μπορεί, επομένως, να λεχθεί ότι η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν έχει εκφράσει οποιαδήποτε ετυμηγορία πάνω στο θέμα αυτό. Είναι όμως εξ ίσου γεγονός ότι στο απόσπασμα της απόφασης του Δικαστή Χατζηαναστασίου που παραθέσαμε πιο πάνω γίνεται ρητή αναφορά στην υπόθεση *Φωτεινή Γιωρκάτζη* (ανωτέρω) με τρόπο που μαρτυρεί ανεπιφύλακτη υιοθέτηση της ετυμηγορίας του Εφετείου στην υπόθεση εκείνη ότι το άρθρο 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου δεν αντίκειται προς το άρθρο 155.1 του Συντάγματος.

Εξετάσαμε με όλη την απαιτούμενη προσοχή τα επιχειρήματα του ευπαίδευτου Γενικού Εισαγγελέα πάνω στο επίδικο αυτό θέμα και έχουμε φθάσει στο συμπέρασμα ότι δεν συντρέχει κανένας λόγος που να δικαιολογεί απόκλισή μας από τη γνώμη ότι το άρθρο 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου δεν αντίκειται προς τις πρόνοιες του άρθρου 155.1 του Συντάγματος, την οποία είχε εκφράσει το Εφετείο στην υπόθεση *Φωτεινή Γιωρκάτζη* (ανωτέρω) και την οποία έχουν υιοθετήσει τρεις τουλάχιστον Δικαστές που μετείχαν στην Ολομέλεια που εξεδίκασε την υπόθεση *Πουρή και άλλων*, (ανωτέρω). Δεν έχουμε πεισθεί ότι το άρθρο 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 είναι αντισυνταγματικό για το λόγο που έχει προτείνει ο ευπαίδευτος Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

Παραμένει να εξετάσουμε κατά πόσο ο Γενικός Εισαγγελέας νομιμοποιείται στην άσκηση των παρόντων εφέσεων με το αιτιολογικό ότι ασκήθηκαν σύμφωνα με τη δικαστική πρακτική που ακολουθείται μέχρι σήμερα. Ο Γενικός Εισαγγελέας έχει αναφέρει επί του προκειμένου τέσσερις ποινικές υποθέσεις στις οποίες έχει ασκήσει εφέ-

σεις παρόμοιες με τις παρούσες, οι οποίες συζητήθηκαν στην ουσία τους και αποφασίστηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο χωρίς να εγερθεί ποτέ ισχυρισμός είτε από το ίδιο το Δικαστήριο είτε από τους εφεσίβλητους εναντίον της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου να επιληφθεί τέτοιων εφέσεων κάτω από το άρθρο 25(2). Οι τέσσερις αυτές εφέσεις ασκήθηκαν στην περίοδο μεταξύ 1961 και 1990.

Έχουμε προσεγγίσει το παρόν επίδικο θέμα έχοντας υπόψη την προσέγγιση του Ανωτάτου Δικαστηρίου πάνω σε παρόμοια θέματα που είχαν εγερθεί στις υποθέσεις *Φωτεινή Γιωρκάτζη* (ανωτέρω) και *Λοΐζος Σάββα και άλλος (No. 1) ν. Αστυνομίας*, (1977) 2 Α.Α.Δ. 289. Η γνώμη μας είναι ότι η μορφή και η έκταση της πρακτικής που μαρτυρείται από την άσκηση τεσσάρων εφέσεων σε διάστημα 29 χρόνων δεν είναι τέτοια που είτε να αποκλείει τους εφεσίβλητους να εγείρουν τις επίδικες προδικαστικές ενστάσεις, είτε να δικαιολογεί ισχυρισμό ότι δικαίωμα εφέσεως σε περιπτώσεις όμοιες με την παρούσα έχει δημιουργηθεί και μπορεί να ασκηθεί παρά το γεγονός ότι ούτε ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος ούτε οποιοσδήποτε άλλος Νόμος παρέχει τέτοιο δικαίωμα.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η προδικαστική ένσταση των εφεσιβλήτων επιτυγχάνει και οι εφέσεις εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα απορρίπτονται.

25

Οι εφέσεις απορρίπτονται.